

svjedočak

LIST UČENIČKOG DOMA SPLIT

BROJ 20, TRAVANJ 2016.

IZDVAJAMO:

- PROJEKT MAŠKARE
- EMOCIJE NAŠE SVAGDAŠNJE
- RAZGOVOR: KATJA BRAJKOVIĆ

Svjedok

LIST UČENIČKOG DOMA SPLIT • BROJ 20

IZDAVAČ:

Učenički dom Split
Matice hrvatske 13
21 000 Split
tel: 021 465 433; fax: 021 453 066
www.dom-ucenicki-st.skole.hr

ZA IZDAVAČA:

Mladen Kamenjarin, dipl. ing.,
ravnatelj doma

FOTOGRAFIJE:

Fotografska sekcija

VODITELJ SEKCIJE

I GLAVNI UREDNIK:

Ivan Smoljić, dipl. uč.

UČENICI - UREDNICI:

Žana Boras
Josip Ivica
Ani Mladinić
Petra Krilić
Julia Veljača

GRAFIČKI SURADNIK

Ivan Begović, student

TISAK:

Dalmacija papir, Split

NAKLADA:

200 primjeraka

Split, travanj 2016.

Na naslovnoj stranici:

Šušur na Riječkom karnevalu
Fotomontažu izradio Ivan Begović

Dragi Domaši,

Čestitam, uspjeli ste! Još malo pa ćete biti na kraju još jedne nastavne godine: zanimljive, uzbudljive ili dosadne, ovisi o vama samima. Meni je zaista bila zanimljiva.

Ove godine bilježim prvi nastup učenika našeg Doma na poznatom Riječkom karnevalu. Tu su, naravno, novi učenici ali i "stari", s novim ostvarenjima. Događanjima nikad kraja, a ni kreativnosti, idejama, likovno-literarnim uradcima... Vjerujem da vas je život u Domu obogatio i da je to skriveno blago za vašu budućnost. Njoj se još više posvećuju naši maturanti koji okreću novu stranicu u životnom romanu. Njima sam i ove godine ustupio mjesto u samom središtu svoje nutrine.

Ove godine me je stvarala izmijenjena, ali ne i manje marljiva postava. Za svoje jubilaro 20. izdanje očekujem vaše stvarne i glasne „lajkove“, a o onim virtualnim, kojih je sve više i više po društvenim mrežama, pročitajte u jednom od mojih priloga...

Vaš Svjedok

SADRŽAJ

O NAMA Ovogodišnja statistika.....	3
DOGAĐANJA	4
PSIHOLOGIJA ŽIVOTA Emocije naše svagdašnje	12
POTICAJ ZA RAZMIŠLJANJE	14
MATURANTI 2015./2016.	17
EFIKASNO UČENJE Čarobne mnemotehnike	25
PROJEKT MAŠKARE Riječki karneval	26
SEKCIJE SLOBODNIH AKTIVNOSTI	28
PANOrama Panoi ove školske godine	31
RAZGOVOR Pjevam otkad znam za sebe	32
LITERARNO LIKOVNI KUTAK	34
ZANIMLJIVOSTI Kratka povijest željezničkog prometa.....	38
PORTRET VELIKANA Don Frane Bulić	40

Ovogodišnja statistika

Kao i u prethodnim brojevima *Svjedoka*, tako i u ovom, želimo vas izvijestiti o brojnom stanju učenika. Ove školske godine 2015./2016. u Učenički dom upisalo se 189 učenika i 100 učenica, dakle 289-ero upisanih. Od ukupnog broja upisanih, najveći broj njih (212), pohađa neki od četverogodišnjih negimnazijskih programa. Petogodišnji program za medicinske sestre, odnosno tehničare opće njege u Zdravstvenoj školi, pohađa čak 30-ero naših učenika. Nešto manji broj, njih 25 pohađaju trogodišnje strukovne škole. Gimnaziju tj. neki od gimnazijskih programa pohađa 22 učenika. Učenicima dolaze iz čak 11 županija diljem Republike Hrvatske. Odgojno-obrazovni rad u Učeničkom

Škola	Ukupno učenika	Postotak
Zdravstvena škola Split	62	21,45 %
Pomorska škola Split	31	10,73 %
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju - Split	30	10,38 %
Graditeljsko-geodetska tehnička škola Split	25	8,65 %
Elektrotehnička škola Split	16	5,54 %
III. gimnazija Split	15	5,19 %
Škola likovnih umjetnosti Split	14	4,84 %
Tehnička škola za strojarstvo i mehatroniku Split	13	4,50 %
Prirodoslovna tehnička škola Split	13	4,50 %
Srednja tehnička prometna škola Split	11	3,80 %
Turističko-ugostiteljska škola Split	11	3,80 %
Ekonomsko-birotehnička škola Split	10	3,46 %
Srednja škola Dental centar Marušić Split	8	2,77 %
Obrtna tehnička škola Split	7	2,42 %
V. gimnazija Vladimir Nazor Split	4	1,38 %
Industrijska škola Split	3	1,04 %
Komercijalno-trgovačka škola Split	3	1,04 %
Privatna srednja ugostiteljska škola Wallner Split	3	1,04 %
Obrtnička škola Split	3	1,04 %
Ostale škole (po 1 ili 2 učenika)	7	2,42 %

S radionice Upoznajmo se

domu provodi se u 11 odgojnih skupina koje vode odgajatelji. Uz poslove vođenja odgojne skupine odgajatelji vode i sekcije slobodnih aktivnosti na koje svake godine bilježimo zavidan odaziv. O bogatom i svestranom radu naših učenika i odgajatelja čitajte na sljedećim stranicama, a u ovoj rubrici vam donosimo i tablicu s brojem učenika po školama koje pohađaju.

Radionica projekt Maškare

REGIONALNA DOMIJADA: PUNE RUKE MEDALJA!

U organizaciji Učeničkog doma Split upriličena je još jedna, 39. po redu Regionalna domijada, u kojoj su sudjelovali učenice i učenici domova regije Južna Hrvatska.

Prvi susret se dogodio u Domu hrvatske vojske u splitskoj Lori, 18. travnja, 2015. kada su se okupili učenici i odgajatelji kako bi prezentirali svoja ostvarenja u kulturno-kreativnom stvaralaštvu.

U izložbenoj dvorani bili su izloženi mnogobrojni učnički radovi, plijenivši pažnju posjetitelja svojom atraktivnošću i originalnošću.

Na otvorenju Domijade

Modna kreacija Sekcije ručnih radova

Naš prijateljski list Polet

Osim izložbe, uživali smo u scenskim nastupima kojima je prethodila himna, prigodna prisega te pozdravna riječ našeg ravnatelja Mladena Kame-

Izložba rukotvorina

Plesna skupina Hood Girls

njarina. U dvosatnom kulturnom programu pratili smo folklor, recitacije, scenske igre, ples, glazbu i videozapise.

Najuspješniji učenici Učeničkog doma Split koji su osvojili prve nagrade su:

- **Marko Jerčić**, crtež *Dvorac u šumi*, voditeljica **Branka Todorić**
- **Roberta Skočić**, fotografije ciklusa *Predrasude*, voditeljica **Željana Puizina**

Marko & Marko s odgajateljicom Brankom

Glazbeni sastav zabavlja publiku

Sportski dio Domijade je održan 25. travnja 2015., također u Splitu i odvijao se na nekoliko mjesta. Službeno otvorenje, kao i natjecanje u šahu priređeno je u prostorijama našeg Doma. Košarkaške i odbojkaške ekipe su odmjeravale snage u dvorani Turističko-ugostiteljske škole, stolni tenis i rukomet su se igrali u dvorani Obrtno tehničke škole, dok su se nogometaši nadmetali na igralištu FESB-a.

Prva mjesta osvojile su sljedeće ekipe, odnosno pojedinci:

Šah (m): Pavao Jerebić, Ivan Jerebić, Stipe Radić, Mateo Dujčić

Ekipu je vodila odgajateljica **Jelena Lukšić**.

Pobjednici u šahu

Stolni tenis (m): Mario Lozina, Alen Ban i Carlos Benjumea

Stolnotenisače je vodio odgajatelj **Ivica Zaninović**.

Košarka (m): Marko Antunović, Stipe Karuza, Ivan Linčir, Marino Rešić, Marko Kuraja, Ivan Telenta, Petar Žaper i Ivan Žuro

Košarkaše je vodila odgajateljica **Željana Puizina**.

I ovog puta su se učenici svih domova sportski natjecali te pokazali izvrsne rezultate. U svrhu unapređenja kulturnih i sportskih djelatnosti u učeničkim domovima, nastavljamo širiti bogatu lepezu domskih aktivnosti.

Stolnotenisko natjecanje

Košarkaši s odgajateljicom Željanom

DOMAŠI IZ CIJELE HRVATSKE U BAŠKOM POLJU

Jubilarna 40. Državna domijada, u organizaciji učeničkih domova Zapadne Hrvatske, održana je od 8. do 10. svibnja 2015. u Turističkom naselju *Baško Polje*. Predstavljena su sportska i kulturna postignuća učenika i odgojno-obrazovnih djelatnika učeničkih domova iz pet regija Republike Hrvatske, a sudjelovali su učenici i odgajatelji koji su po procjeni Povjerenstva imali najuspješnije predstavljanje

Dodjela nagrada
na Državnoj domijadi

na regionalnim natjecanjima. Tijekom ovog susreta svjedočili smo iznimnim vještinama, kreativnosti i sposobnostima. Sportski su se natjecali, a u slobodno vrijeme družili i sklapali nova prijateljstva.

Naši Žuti protiv Osijeka

Šahisti s odgajateljicom Jelenom

Više od četiri stotine učenika natjecalo se u području sporta (mali nogomet, košarka, rukomet, odbojka, stolni tenis, šah) i kulturnog stvaralaštva (likovna umjetnost, primijenjena umjetnost i videozapis te glazbeno-scensko i plesno područje).

Serija fotografija Predrasude

Od predstavnika našeg Doma, najuspješnija je bila učenica **Roberta Skočić**, učenica 3. razred Škole likovnih umjetnosti koja pohađa smjer fotografski dizajner. Prema ocjeni učeničkog žirija (po jedan predstavnik iz svake od pet regija), njezin rad sa

serijom fotografija *Predrasude* osvojio je 1. mjesto, dok su članovi stručnog prosudbenog povjerenstva tom istom radu dodijelili 3. mjesto u kategoriji fotografije.

Sljedeća 41. Državna domijada održat će se u svibnju ove godine u Rovinju, a organizatori su učenički domovi regije Istočna Hrvatska.

DOLINA NERETVE KAO NAGRADA NAJBOLJIMA

Krajem prošle nastavne godine, 21. svibnja 2015., Učenički dom Split nagradio je izletom svoje najbolje učenike. Ovog puta kao destinacija odabrana je dolina Neretve sa brojnim prirodnim i kulturnim znamenitostima.

Na Bačinskim jezerima

Iako nam prije polaska vrijeme nije bilo naklonjeno, ipak nas je pošteđelo otvaranja kišobrana. Učenici su posjetili Arheološki muzej antičke Narone u mjestu Vidu. Nakon toga uživali u foto-safariju močvarnim dijelom neretvanske doline. Posjetili su i Metković - grad rukometa. Pri povratku zaustavili su se na Bačinskim jezerima, proputovali cijelu makarsku rivijeru te naučili nešto o vrulji na Dubcima. Učenike su pratili njihovi odgajatelji i pedagog. Izletnici su se vratili u večernjim satima, bogatiji za pregršt zanimljivosti i mnoštvo ugodnih doživljaja.

Poziranje u muzeju

Razgledavanje arheoloških eksponata

Šetnja Crikvenicom

Plovidba lađama po Neretvi

Izrada Kre-art medaljona

ŠESTI PUT SPUŠTAMO SIDRO U KVARNERU

Učenice **Antonija Bebić, Ivana Bučević i Daria Ćelić** su 23. listopada 2015. putovale u Rijeku, u pratnji svoje odgajateljice i ravnatelj, kako bi zajedno predstavili naš Dom na tradicionalnom projektu Sidro u Kvarneru. Sudjelovale su u kreativnim radionicama, izrađivale su medaljone i privjeske, a stekle su i nova prijateljstva i saznanja kako se živi i radi u drugim domovima. Prije povratka kući, razgledale su turistički gradić Crikvenicu i njegovo vrijedno povijesno i kulturno naslijeđe.

Radionica Lutak za moj kutak

Posjet Učeničkom domu Kvarner

Daria na radionici Eko Kvarner

NAJVEĆI NATPIS ZA HEROJSKI GRAD

Prigodom Dana sjećanja na vukovarske žrtve koji se obilježava 18. studenoga 2015., na zapadnom pročelju zgrade postavili smo natpis Vukovar od svijetlećih lampiona. Slova su bila vertikalno postavljena. Možda visina do vrha nije iznosila punih 25 metara, ali cilj nam je bio dostojanstveno i s poštovanjem obilježiti 25. godišnjicu pada grada Vukovara.

Vukovaru s ljubavlju

ZVJEZDICE POSTALI ZVIJEZDE

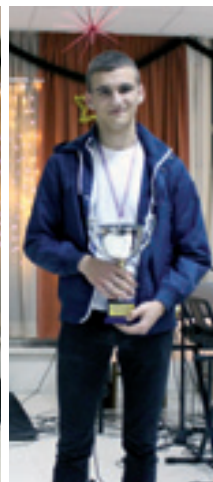
Već tradicionalno, studeni i prosinac u znaku su božićnih turnira. Kao i inače, najposjećeniji su bili malonogometni susreti. U finalu su igrale dvije najbolje ekipe: Štrumfovi i Zvezdice. Zvezdice su pobijedili rezultatom 5:3 osvojivši tako prvo mjesto. Sastav pobjedničke ekipe je sljedeći: **Ivan Meter, Ivan Rakić, Marko Bašić, Tomislav Dropuljić, Toma Ujdur, Nikola Radić i Vladan Gustovarac.**

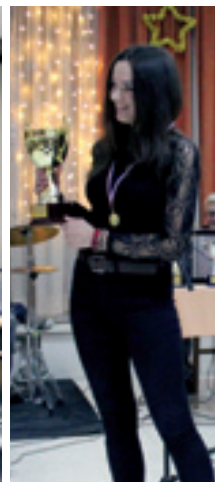
Zvezdice u punom sjaju

Pobjednik turnira
u stolnom tenisu
Alen Ban

Pobjednik šahov-
skog turnira (m)
Stipe Radić

Pobjednica šahov-
skog turnira (ž)
Nikolina Glumac

BOŽIĆNA PRIREDBA: DOČARAN BETLEHEM

- Dopustimo da betlehemske svjetlo raskošno osvijetli skilske staze našega životnog puta! - jedna je od poruka s božićne priredbe koju su vodile učenice **Marija Krišić i Katja Brajković.**

Matea Marović čita Poslanicu

Misno slavlje

Božićna čestitka našeg ravnatelja

Priredba je održana u domskom restoranu 15. prosinca 2015. Program je započeo svetom misom koju je predvodio župni vikar Konkatedrale sv. Petra **don Ante Bitunjac**. Uz njega su bili prisutni svećenici **don Radojko Vidović** i **don Toni Šinković**. Potom se učenicima obratio ravnatelj **Mladen Kamenjarin** poželivši svim okupljenima sretno blagdan. Učenike i studente je uputio da poruke s homilije primijene u svom svakodnevnom životu.

Voditeljice priredbe s odgajateljicom Deni

U restoranu je vladala vesela atmosfera

Marija i Katja vode priredbu

Glazbeni sastav našeg Doma

Glazbeni sastav Učeničkog doma Split, osim božićnih pjesama, izveo je i nekoliko uspješnica. Među njima su bile pjesme *Stand by Me* američkog soul pjevača Ben E. Kinga i *All of Me* Johna Legendaa. Atmosferu u restoranu posebno su podigli pjesmom *Heroji ulice* popularnog *Prljavog kazališta*. Osim pjesme i dobre zabave, bilo je i plesa. Naša plesna skupina **Hood Girls** je nastupila izvedbom *Positive vibes*.

Plesna koreografija

Kao šlag na kraju, izvlačili smo sretne dobitnike božićne lutrije. Taj dio programa vodila je odgajateljica **Tea Ora** uz asistenciju učenice **Ivane Bučević**. Izvučeno je 15-ero dobitnika s mnoštvom vrijednih nagrada. Glavna nagrada bila je fotoaparat Canon IXUS. Nakon božićne lutrije uslijedio je slobodni dio programa u kojem je naš sastav do kasno navečer zabavljao veselo društvo.

Dodjela slatke nagrade

FIT WALK - ŠETNJOM PROTIV RAKA

Županijska liga protiv raka - Split organizirala je humanitarnu šetnju pod sloganom "Da ti zdravlje mogu dati, ja bi trka ne bi stajala". Naše učenice su se okupile u rano jutro 28. veljače 2016. pokraj makete grada Splita na samom početku *Rive* te su, zajedno s odgajateljicama, kolegicama iz Zdravstvene škole i ostalim sudionicima, prošetale simboličnom relacijom oko Dioklecijanove palače, niz *Pazar* pa natrag na najljepšu rivu na svijetu. Humanitarna šetnja je održana u sklopu splitskog polumaratona i imala je cilj podignuti svijest o zloćudnoj bolesti i pozitivnim

S učenicama Zdravstvene škole

Šetnjom do cilja

učincima tjelesne aktivnosti na zdravlje. Učenički dom Split pozdravlja ovu hvalevrijednu akciju i poručuje: "Nećemo stati, opet ćemo zajedno hodati."

Slatki zalogaj nakon šetnje

IZLETI

U sklopu programa Prirodoslovne sekcije, koju vodi odgajatelj Branimir Jukić, održano je nekoliko terenskih aktivnosti. Učenci su ove godine posjetili novootvoreni muzej Alke u Sinju, inače najmlađi i najmoderniji muzej u Hrvatskoj. Nedavno su bili u obilasku najzanimljivijih povijesnih i geografskih lokaliteta drevne Poljičke republike. Planira se još jedan edukativni izlet do kraja ove nastavne godine.

USKRSNI TURNIR U ZNAKU ŽOHARA

Ekipe neobičnog imena *Oggy i Žohari* bodom razlike pobijedila je ekipu *For Jamajca* osvojivši tako 1. mjesto na Uskrsnom turniru u malom nogometu. Turnir je organiziran u vremenu od 16. veljače do 15. ožujka 2016. Ekipe su igrale po modelu svatko sa svakim, a pobjednika je odlučio ukupni zbroj bodova. Za Žohare su igrali: **Frano Mandac, Nediljko Mandušić, Marin Mandušić, Nikola Ramić, Tomislav Jurišić, Ivan Gilić-Kuko, Marino Rešić, Mario Domić i Ivan Šimunović** (zamjena). Pobjednici su nagrađeni plaketama i večerom u obližnjem restoranu *Calypso*.

Ekipa Oggy i Žohari

Ispred Muzeja Sinjske alke

S Milom Gojsalić iznad ušća Cetine

EMOCIJE NAŠE SVAGDAŠNJE

Emocija je naš specifičan odnos prema sebi, konkretnim predmetima i pojavama te prema drugim ljudima. Ako se radi o pozitivnom događaju, emocija je pozitivna, npr: nada, sreća, zadovoljstvo, ljubav. Međutim, ako je događaj negativan, odnosno ako je percipiran kao negativan, javljaju se negativne emocije kao što su: ljutnja, tuga, zavist, tjeskoba, stid, strah...

Većina ljudi smatra da su emocije isključivo reakcija na podražaje, no po zakonu akcije i reakcije svaka reakcija uzrokuje nove reakcije pa su tako emocije ujedno i agens, tj. pokretač i djelotvorno sredstvo u kreiranju životnih okolnosti. Bolje razumijevanje emocija dovodi do njihovog adekvatnog korištenja, što je presudno za ostvarenje blagostanja, kako materijalnog tako i duhovnog. Emocije mogu postati naš moćni saveznik, ali samo ako znamo njima pravilno upravljati.

U ovom broju predstavljamo vam **O-H metodu** iz istoimene knjige autorice Katice Matić, koja je u proteklih nekoliko godina pronašla put do mnogih čitatelja koji su uz dvije čarobne riječi Oprosti i Hvala poboljšali odnose s ljudima iz svoje okoline i riješili se negativnih emocija.

O-H je obrazovno-odgojna metoda koja nas uči prepoznati i priznati da imamo probleme u pojedinom odnosu koji želimo riješiti, kao i osvijestiti da nam taj odnos kvari kvalitetu života. O-H je metoda kojom se u mislima oslobađamo neugodnih emocija iz podsvijesti koje je prouzrokovao neki

odnos te opraštamo sebi i toj osobi. To nam kasnije omogućuje sretniji život s više radosti i uspjeha. Sigurno se pitate zašto se naziva O-H? Pročitajmo sljedeće:

O-H je uzvik iznenađenja.

O-H je uzvik radosti nakon ispunjene molitve.

O-H je uzvik olakšanja.

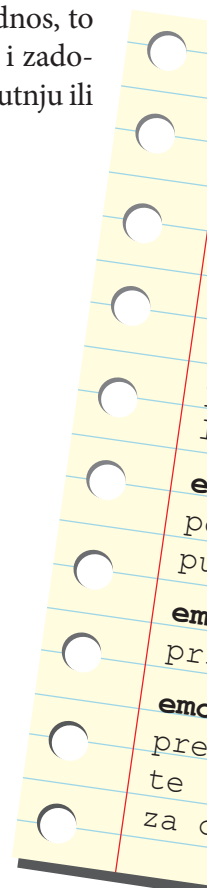
O-H je uzdah koji govori našem tijelu: Opusti se i prepusti!

O je prvo slovo riječi *oprost*.

H je prvo slovo riječi *hvala*.

Kada kažemo Oprosti za vrijeme rada O-H metode, znači da tražimo i pristajemo na promjenu u svom životu jer to znači Olakšaj, Ozdravi, Oslobodi, Otjeraj, Okrijepi, Oplemeni, Okreni novi list, Osmisli svoj život, Otvori se za nove mogućnosti!

O-H metodom u mislima tražite oprost za sebe, ali i sami drugom opraštate. Ako osoba kojoj opraštate nije spremna za promjenu u svom životu i mora još nešto naučiti iz toga pa ne pristaje na bolji odnos, to je njezin problem, a ne vaš. Vama ostaje mir i zadovoljstvo da ste sve učinili, da ne nosite strah, ljutnju ili

mržnju sa sobom nego pružate oprost sebi i toj osobi. Na taj način više niste u njezinoj vlasti tj. niste žrtva. Tako smireni idete kroz život sretniji i zadovoljniji. Nakon opraštanja budite zahvalni za mir koji vas pre-

plavljuje. Ne zaboravite, kad god se osjećate zahvalno, vi mijenjate kemiju u svom mozgu, sretniji ste i mirniji, a o čemu god dugo mislite, takvi postajete i to isto privlačite u svoj život.

O-H kako jednostavno i učinkovito, zar ne?

NOVI EMOTIKONI NA FACEBOOKU

Like

Love

Haha

Wow

Sad

Angry

Najpoznatija društvena mreža Facebook je početkom ove godine uvela takozvane reakcije, tj. nove emotikone koji korisnicima daju veće mogućnosti reagiranja na objave drugih korisnika.

Uz dosadašnji obični *lajk*, korisnici imaju mogućnosti odabrati između **još pet emotikona** s nazivima Love, Haha, Wow, Sad i Angry. Dakle, korisnici će odsad umjesto jednostavnog "sviđanja" moći

izražavati i neke negativne emocije, kao što su tuga ili ljutnja, što će posebno biti od koristi u objavama kao što je, na primjer, neki loš događaj, nečija bolest ili smrt. Na taj način drugima će moći pokazati kako se osjećaju nakon pročitane objave, ili s njima izraziti suosjećanje odnosno podijeliti svoju radost ako je riječ o nekom sretnom događaju.

Veliku inovaciju milijunima Facebook korisnika diljem svijeta predstavio je njegov osnivač **Mark Zuckerberg**.

- Utrošio sam mnogo vremena razmišljajući o ovome sa svojim timom. Jedan od mojih ciljeva bio je da bude **jednostavno** kao što je klik na običan lajk. Rezultat su reakcije koje vam omogućuju da izrazite **ljubav, smijeh, iznenađenje, tugu ili ljutnju**. Ljubav je daleko najpopularnija reakcija, a čini mi se da bi tako trebalo i biti - napisao je osnivač Facebooka na svom profilu.

MALI RJEČNIK POJMOVA

emocija - (osjećaj, čuvstvo) - psih. stanje duševne pobuđenosti obilježeno skupom subjektivnih osjećaja, obično praćenih fiziološkim promjenama, koje potiču osobu na reakciju.

emocionalan - koji je prožet emocijom ili emocijama; potresan, uzbudljiv.

emotivan - koji je uzbudljiv, koji je podložan naglim uzbuđenjima; koji je pod utjecajem emocija.

emotikon - grafički simbol kojim se prikazuje pojedina emocija.

emocionalna inteligencija - sposobnost poznavanja i razumijevanja emocija drugih ljudi, njihova reguliranja i korištenja u ostvarenju ciljeva i želja.

Jeste li znali?

Mi ne pamtimo što nam je tko još davno rekao, ali pamtimo kako smo se osjećali dok smo tada razgovarali.

Vlasnik jedne američke trgovine na vrata je objesio natpis: PRODAJEM ŠTENICE! Jednog dana u trgovinu uđe dječak te upita vlasnika:

- Koliko tražite za jednog psića?
- 50 dolara – uzvratila vlasnik.

Dječak izvadi kovanice iz džepa i reče:

- Ja imam samo 2 dolara, ali smijem li ih barem pogledati?

Vlasnik se malo nasmješi te povede dječaka do kućice u kojoj su bili štenci. Nakon što je zažviždao, iz pseće kućice dotrčala je Lady i njezinih pet štenaca, ali jedan od njih je zaostajao. Dječak je odmah spazio štenca koji je zaostajao, pa znatiželjno upita:

- Što je s tim psićem?
- Taj je drugačiji od ostalih, rodio se s manom, tako da nikada neće moći trčati kao drugi psići – objasni vlasnik.

Na to je dječak odmah uzvratila:

- E upravo toga želim kupiti!
- Ali taj štenac ima manu, ne možeš ga kupiti. Ako želiš baš njega, pokloni ću ti ga.

Razočaran dječak pogleda prodavača u oči i reče:

- Ne želim da mi ga poklonite, želim ga kupiti. Odmah ću vam dati 2 dolara i svaki mjesec po 1 dolar, i tako sve dok ga ne otplatim.

Na to prodavač odgovori:

- Taj štenac ne vrijedi ništa zato jer ne može trčati i skakati kao ostali psići.

Dječak pogleda prema tlu, podigne lijevu nogavicu, i vlasniku pokaže svoju protezu i kaže:

- Ni ja ne mogu trčati i skakati kao druga djeca i baš zato želim toga psića, kojeg ću samo ja moći razumjeti.

Prodavač se zamisli i sa suzama u očima reče:

- Dragi dječake, želio bih da svi moji psići dobiju tako divne i dobre gospodare kao što si ti. Imam mnogo više godina od tebe, ali danas si me naučio vrlo važnu lekciju – da u životu nije važno kako izgledaš, nego što nosiš u sebi. Svakim danom ću se truditi imati veliko srce poput tebe.

Misliš li da je vrijednije ono što imamo ili ono što nosimo u sebi?

UPITNIK I USKLIČNIK U GLAVNIM ULOGAMA

Bio je jednom jedan upitnik, i kao svi upitnici zračio je oštroumnosti.

Posljednjih dana hodao je uokolo rastresen, potišten, razočaran i pun tjeskobe.

Svi su ga izbjegavali. Radije su se družili s njegovim krvnim neprijateljem, uskličnikom i vikali:

– Naprijed! Stani! Kreći! Makni se!

Uskličnik je ohol, a danas oholi vlada ju svijetom. Na ulici, gdje se upitnik nekad ponosno pojavljivao, nitko više nije pitao:

– Kako si? Mogu li ti pomoći?

Umjesto toga vikalo se:

– Halo! Zdravo! Hej!

Nitko više nije zaustavljao auto, otvarao prozor i pitao: „Molim vas, mogu li ovom cestom do stadiona?“ Ljudi se danas u automobilima služe uređajima za navođenje koji daju jasne upute: „Za dvije minute skrenite lijevo!“

Umoran od lutanja, svratio je u neku obitelj. Djeca su oduvijek voljela upitnike.

No i tamo je zatekao mladića koji je cijeli dan s ocem razgovarao pod uskličnicima:

– Ti me ne slušaš! Nije me briga što ti misliš, ovdje sam ja glavni! Svega mi je dosta, odlazim!

Otac je ostao iscrpljen i tužan, a sin potišten i ljutit. Obojica su jako trpjela jer nema ništa gore nego kad su ljudi fizički blizu, a duhovno tako daleko. Upitnik se smjestio ispod lustera očekujući priliku da stupi u akciju. Ogorčen i stisnutih šaka, otac je bio spreman na udarac, ali iz njegovih je usta je ipak krenula rečenica:

– Što ti misliš?

Njegovog sina je to začudilo. Kratko je ostao u šutnji, a onda reče:

– Tata, stvarno ti je stalo do moga mišljenja?

Otac kimnu glavom. Počeli su razgovarati. Na kraju su gotovo istodobno rekli:

– Još uvijek me voliš?

Upitnik je presretan poskakivao ispod lustera. Upitnik nije ohol i osoran, on poštuje tuđu slobodu i odgovornost.

PORUKA: Upitnici su u komunikaciji znak dijaloga, zainteresiranosti i pažnje, dok su uskličnici često odraz samovolje, sebičnosti, oholosti.

Koji od ova dva interpunkcijska znaka prevladava u vašoj komunikaciji?

NEKADA I SADA

Prije trideset godina živjelo se drugačije. Nije bilo mnogih stvari bez kojih današnjicu ne možemo zamisliti, ali zato su postojale vrijednosti koje malo-pomalo iščezavaju. Tako je i u području odgoja. U ovoj rubrici donosimo usporedni dijalog sina i majke kakav bi bio prije trideset godina i kakav je u današnje vrijeme. U čemu se je

sve sustav vrijednosti promijenio uočiti će te sami, ali vjerujemo, svi ćete se složiti da iz dana u dan postajemo sve manje samostalni, a sve više ovisni o tehnici i tehnologiji. Sve smo više zarobljeni, a sve manje slobodni. Sve je više virtualnog, a sve manje stvarnog. Igrice zamjenjuju pravu igru, a društvene mreže stvarne kontakte...nažalost!

1986.	2016.
Baš si se uprljao vani! Mora da je bilo lijepo. Stavi na pranje.	Da se slučajno nisi uprljao vani! Ne skači, ne trči i ne valjaj se po zemlji.
Ne smiješ ustati od stola dok sve ne pojedeš.	Ako ti se ne sviđa ručak dat ću ti za hot-dog ili hamburger.
Ako ti ostane malo sitniša, uzmi sebi Čunga-lungu.	Jel' ti dovoljno još 30 kuna za danas?
Vraćaj se kući, ne možeš se tako dokasno igrati vani.	Makni se više od tog kompjutora. Idi malo vani.
Profesor te kaznio. Znači zaslužio si to.	Dobro da si mi rekao. Sutra ću zvati školu.
Posvađao si se s prijateljem. Riješite taj nesporazum sutra sami.	Povisio je ton na tebe? Pričekaj! Odmah ću mu nazvati mamu.
Ako ne znaš riješiti zadatak, otiđi prijatelju da ti pokaže.	Bezveze je da ideš k njemu. Radije mu pošalji poruku u inbox.
Ako trebaš naći neku ulicu, zamoli koga za savjet.	Ne obraćaj se nikome vani. Imaš u mobitelu Google maps i GPS.
Pokvario si kasetofon? Sad ćeš ovaj mjesec dok je na popravku biti bez muzike.	Razbio si mobitel? Ne brini, mama će ti sutra kupiti onaj novi model što se reklamira na TV-u.
Pamet u glavu i misli na sebe.	Ako šta treba, nazovi na mobitel.
Nemoj da ti moram više puta ponavljati isto.	Napiši domaći. Napiši domaći. Napiši domaći.

Ilustrirala Sara Čelić

MATURANTI 2015./2016.

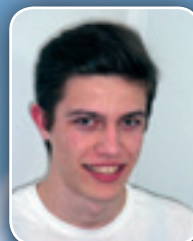
1. odgojna skupina - odgajateljica: Branka Todorić, prof.

Darko Ivanac
Sumartin, Brač
Industrijska škola
Brodomehaničar
Moto: Amo dalje.

Grga Grabovac
Glavina Gornja, Imotski
Privatna ugostiteljska škola „Wallner“
Kuhar
*Moto: Ne predaj se nikad,
osim kad moraš.*

Marko Vučemilo
Lučane, Sinj
Zdravstvena škola
Farmaceutski tehničar
*Moto: najveća moguća putolovina
je živjeti život kakav sanjate.*
* Kreativna sekcija

2. odgojna skupina

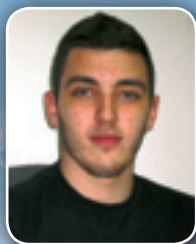
- odgajatelj: Boris Bolanča, prof.

Paulo Bonačić Proti
Milna, Brač
Tehnička škola za
strojarstvo i mehatroniku
Tehničar za mehatroniku
*Moto: Find what you love
and let it kill you.*

Josip Lozančić
Kupres, BiH
Obrtna tehnička škola
Instalater grijanja i
klimatizacije
*Moto: Bolje dvije male,
nego jedna velika.*

Frano Jurković
Vela Luka, Korčula
Srednja tehnička prometna škola
Tehničar cestovnog prometa
*Moto: Ne postoje greške,
već samo lekcije.*
* Košarka i Prirodoslovna sekcija

Ante Vuleta
Otok Dalmatinski
Zdravstvena škola
Fizioterapeutski tehničar
*Moto: Privilegija života je
biti ono što jesi.*
* Stolni tenis

Ne budite od onih
koji cijeli tjedan
čekaju vikend,
cijelu godinu ljeto
i cijeli život sreću.
Uživajte u svakom
trenutku života
i budite zahvalni
za svaki udisaj,
svaki pogled,
svaki osmijeh...

3. odgojna skupina - odgajateljica: Jelena Lukšić, prof.

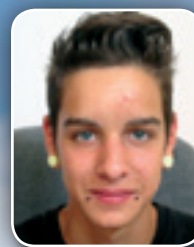

Marko Jerčić
Pražnica, Brač
Škola likovnih umjetnosti
Grafički dizajner
Moto: Pronađi put.

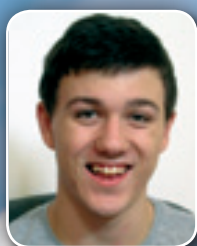
* Kreativna i Prirodoslovna sekcija

Luka Birin
Vodice
Škola likovnih umjetnosti
Grafički dizajner
*Moto: Ako misliš da imaš vremena,
to je izvor problema.*

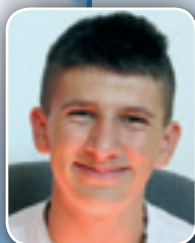

Josip Knežević
Vodice
Škola likovnih umjetnosti
Grafički dizajner
Moto: Sudbina je u tvojim rukama.
* Kreativna i Prirodoslovna sekcija

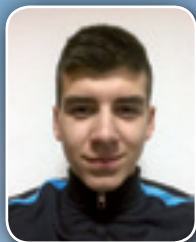
Ivan Sabioncello
Supetar, Brač
Ekonomsko-birotehnička škola
Ekonomist
Moto: Prvi mačići se u vodu bacaju.

Antonio Knežević
Dolića Draga, Imotski
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju
Grafički urednik - dizajner
Moto: Bura puše.

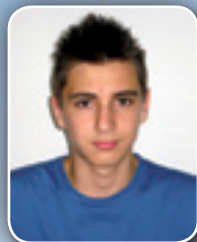
FORMULA ZA SREĆU:

ZBROJI divna jutra i dane.
POMNOŽI lijepe riječi i prijateljstva.
ODUZMI tugu, bijes i neuspjeh.
PODIJELI sreću, osmijeh i ljubav.
*Ako računamo na ovaj način rezultati će biti
najbolji za nas i ljude kojima smo okruženi.*

4. odgojna skupina - odgajatelj: Ivan Smoljić, dipl. uč.

Filip Marić
Trilj
Obrtnička škola
Fotograf
*Moto: Ne treba ići kroz život,
nego rasti kroz život.*
* Mali nogomet

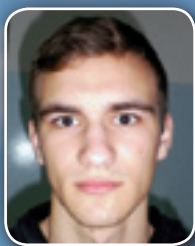

Marko Kuraja
Rama, BiH
Graditeljsko-geodetska tehnička škola
Geodetski tehničar
Moto: Ili jesi, ili nisi.
* Košarka i Stolni tenis

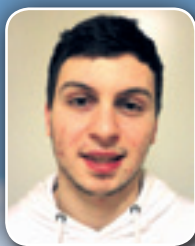

Toni Matulić
Postira, Brač
Turističko-ugostiteljska škola
Kuhar
*Moto: Nikad ne odustaj
od svojih ciljeva.*

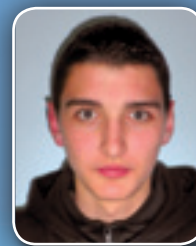
5. odgojna skupina - odgajatelj: Senad Čaplja, dipl. ing.

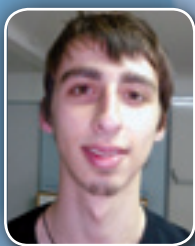
Stipe Radić
Pučišća, Brač
Pomorska škola
Pomorski nautičar
Moto: Brž' bi moglo.
* Šah

Petar Eterović
Pučišća, Brač
Pomorska škola
Tehničar za logistiku i špediciju
Moto: Najbolje stvari u životu se događaju spontano, kad se najmanje nadaš, samo čekaj.

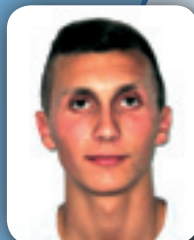

Marijan Zec
Stari Grad, Hvar
Obrtna tehnička škola
Autoelektričar
Moto: Privilegija u životu je biti ono što jesi.
* Košarka

Kristijan Goić
Jelsa, Hvar
Obrtna tehnička škola
Autolimar
Moto: Dirty hands are a sign of clean money.
* Stolni tenis

DIJELI, ali ne dozvoli
da te iskorištavaju.
VOLI, ali ne dozvoli
da tvoje srce
bude zloupotrebjeno.
VJERUJ,
ali ne budi naivan.
SLUŠAJ druge,
ali ne dozvoli
da izgubiš svoj glas.

Senaid Kajtazović
Postira, Brač
Graditeljsko-geodetska tehnička škola
Arhitektonski tehničar
Moto: Nikada ne treba odustajati.
* Košarka i Mali nogomet

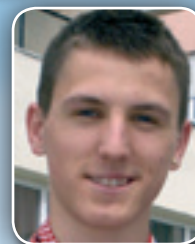
Ivan Telenta
Blato na Korčuli
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju
Web dizajner
Moto: Tko rano rani, nikada ne kasni u školu.
* Košarka

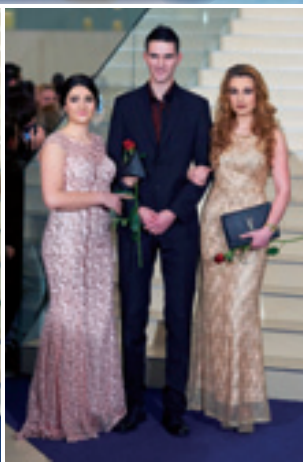
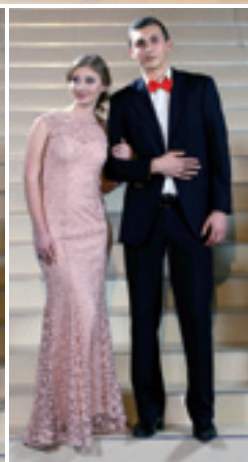
Šime Vrandečić
Pučišća, Brač
II. Gimnazija
Jezična gimnazija
Moto: Tko izgubi dobitak, dobije gubitak.

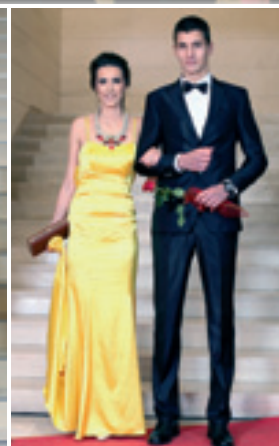
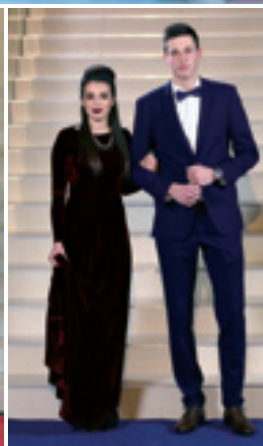

Mario Marinković
Supetar, Brač
Pomorska škola
Pomorski nautičar
Moto: Kad imaš cilj u životu, svaki vjetar ti je povoljan.

Ivan Burmas
Vela Luka, Korčula
Pomorska škola
Pomorski nautičar
Moto: Navigare necesse est, vivere not est necesse.

6. odgojna skupina - odgajatelj: Branimir Jukić, prof.

Nazario Klarić

Makarska

Graditeljsko-geodetska tehnička škola

Arhitektonski tehničar

Moto: Ne odustaj od svojih snova; nastavi spavati.**Josip Mandušić**

Katuni, Šestanovac

Srednja tehnička prometna škola

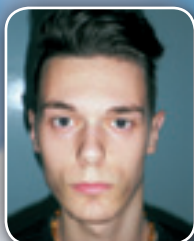
Vozač motornog vozila

Moto: Tko koči taj i gubi.**Antonio Bracanović**

Hvar

Turističko-ugostiteljska škola

Komercijalist

Moto: Hakuna matata.**Alen Ban**

Bogdanovići, Prgomet

Graditeljsko-geodetska tehnička škola

Građevinski tehničar

*Moto: A man is nothing else but
what he makes of himself.*

* Stolni tenis

Želiš li biti mudar,
nauči razumno pitati,
pozorno slušati,
mirno odgovarati
i prestani govoriti
kad se ništa više
nema reći.

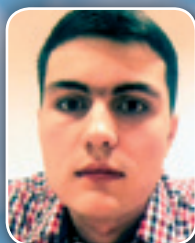
J. K. Lavater

Nikola Čutuk

Ljubuški, BiH

Tehnička škola za strojarstvo i mehatroniku

Tehničar za energetiku

Moto: Dan bez smijeha izgubljen je dan.

7. odgojna skupina - odgajatelj: Goran Samardžić, prof.

Marino Rešić

Ubli, Lastovo

Pomorska škola

Ribarsko-nautički tehničar

*Moto: Mogu pobijediti, mogu izgubiti,
ali nikada neću biti poražen.*

* Košarka i Mali nogomet

Tomislav Bolović

Brela

Elektrotehnička škola

Tehničar za računalstvo

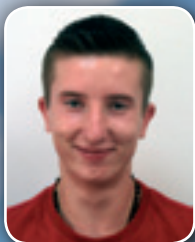
*Moto: Nije vremena koliko vremena
imamo, nego koliko vremena koristimo.***Daniel Katavić**

Brela

Elektrotehnička škola

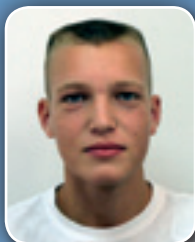
Tehničar za elektroniku

*Moto: Tko hoće postati majstor, mora
uvijek ostati učenik.*

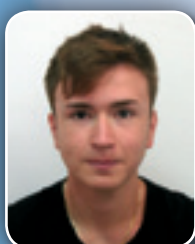

Tomislav Jurišić
Posušje, BiH
Elektrotehnička škola
Elektrotehničar

Moto: Vjera, ljubav i domovina.

Nikola Franić
Vrgorac
III. Gimnazija
Matematička gimnazija
Moto: Citius, altius, fortius.
* Mali nogomet

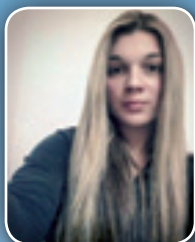
Nikola Ramić
Vid, Metković
Elektrotehnička škola
Elektrotehničar
*Moto: Volja je stvar jakih,
želja je stvar slabih.*

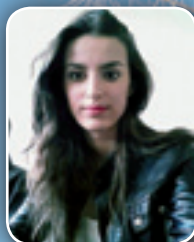
Frano Mandac
Brnaze, Sinj
Zdravstvena škola
Medicinski tehničar opće njege
*Moto: Sveto je ono pred čime
drhtiš, a čemu se diviš.*

**Ljudi se tisuću
puta više
trude steći
materijalno
nego duhovno
bogatstvo,
iako je sasvim sigurno
da našu sreću stvara
ono što jesmo,
a ne ono što imamo.**

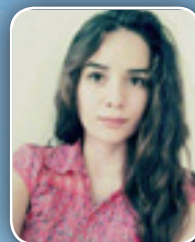
8. a odgojna skupina - odgajateljica: Željana Puizina, prof.

Paula Dominiković
Otrči-Seoci
Zdravstvena škola
Farmaceutska tehničarka
Moto: Dum spiro spero.

Mirna Šipić
Vedrine, Trilj
Srednja tehnička prometna škola
Zrakoplovna tehničarka
Moto: Najveći čovjek uvijek ostaje dijete.

Matea Marović
Zelovo, Hrvace
Zdravstvena škola
Farmaceutska tehničarka
Moto: The things that we love tell us what we are.
* Badminton

**Najbolje stvari u životu
- nisu uopće stvari!**

*Ono najbolje i najljepše u životu
se ne može vidjeti niti dodirnuti,
već jedino iskusiti i osjetiti.*

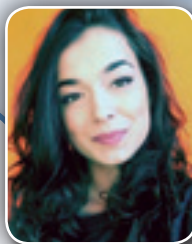
Daria Čelić
Poljica, Imotski
Zdravstvena škola
Zdravstveno-laboratorijska tehničarka
*Moto: Čovjek, ma koliko izvrstan,
nije bez mana.*

8. b odgojna skupina

- odgajateljica: Jelena Voroncov Eterović, prof.

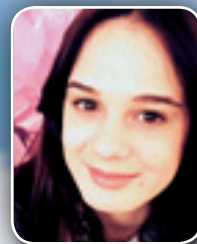
Ne cijeni samo
mnoštvo ruku kojima
ti plješću kad uspiješ,
nego i onu jednu ruku
koju ti netko pruži
kad padneš ili kojom ti
pokaže put kad zalutaš.

Ana Sokolov

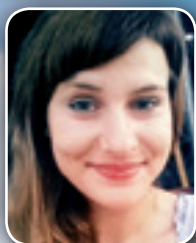
Vinišće, Marina

Graditeljsko-geodetska tehnička škola
Geodetska tehničarka*Moto: Napuni godine životom,
a ne život godinama.*

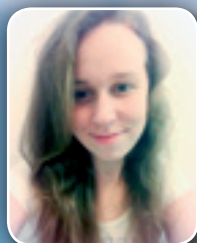
* Glazbena sekcija

Ivana Kustura

Hvar

Prirodoslovna tehnička škola
Prirodoslovna gimnazija*Moto: Have faith and stay
positive, because it will get better.***Klara Šimunović**

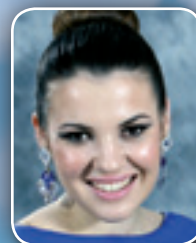
Hvar

Škola likovnih umjetnosti
Grafička dizajnerica*Moto: Nikad nije kasno.***Laura Žuvela**

Vela Luka, Korčula

Graditeljska geodetska tehnička škola
Geodetska tehničarka*Moto: To bring change, you gotta be a change.*

* Badminton i Stolni tenis

Mia Franić

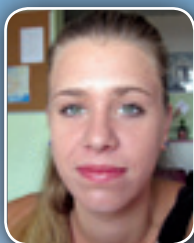
Vrgorac

Graditeljsko-geodetska tehnička škola
Arhitektonska tehničarka*Moto: Najveći hendikep je negativan stav.*

* Badminton i Aerobik

9. b odgojna skupina

- odgajateljica: Deni Tudor, prof.

Viktorija Bartulović

Blato na Cetini

Zdravstvena škola

Medicinska sestra opće njege

Moto: Carpe diem.

* Plesna sekcija

Nikolina Glumac

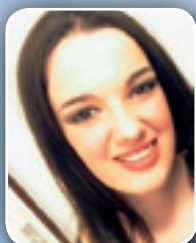
Ubli, Lastovo

IV Gimnazija Marko Marulić

Opća gimnazija

Moto: Prvo moraš puzati da bi znao hodati.

* Šah i Odbojka

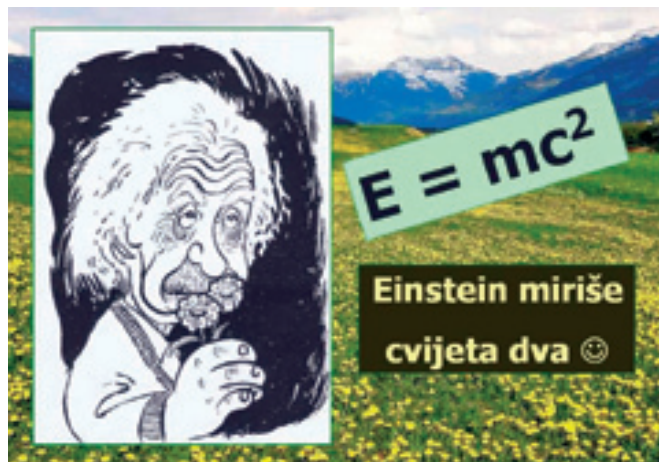

Hoće li vam dan biti tmuran
ili vedar ne ovisi od OBLAKA
nego od vaših ODLUKA.

Dragi maturanti, želimo vam
život prepun vedrih dana.

Vaši odgajatelji

ČAROBNE MNEMOTEHNIKE

Mnemotehnike odnosno specifične mentalne strategije za poboljšavanje pamćenja imaju svrhu olakšati usvajanje informacija koje bismo inače zaboravili. Nastale su još u staroj Grčkoj, a koristili su ih i rimski senatori kako bi impresionirali puk. Cilj mnemotehnika je asocijativnim putem nove podatke pohraniti u dugoročnom pamćenju te ih zapamtiti na takav način da ih možemo jednostavno koristiti.

U ovom prilogu obradit ćemo tek jednu od mnoštva mnemotehnika, a to je **skraćivanje**. Skraćivanjem smanjujemo broj informacija koje trebamo zapamtiti tako da stvaramo lako pamtljive akronime kako bismo lakše usvojili duže riječi ili njihovu kombinaciju. Na primjer, boje u sunčevom spektru se pojavljuju ovim redom: ljubičasta, plava, zelena, žuta, narančasta, crvena. Nije teško zapamtiti boje, ali jest njihov redoslijed. Međutim, ukoliko se poredaju samo prva slova dobit ćemo kraticu LJPZŽNC. Iz te skraćenice možemo izvesti rečenicu

POKUŠAJTE OTKRITI ZNAČENJE SLJEDEĆIH SKRAĆENICA:

12 M u G	60 S u M
365 D u G	29 D u V u P G
64 P na Š P	21 Ž u H
25 P na H Š	3 K u T
11 I u N M	90 S u P K
1000 G u T	10 R na G I
52 T u G	12 P R u Č

poput ove: Ljepotica posjećuje zlatnu žabu na cigli. Nakon samo nekoliko ponavljanja, ova rečenica se lako upamti. Iako ovo zvuči neobično, naš mozak najlakše pamti apsurdne i šaljive izjave.

Skraćivanje je jedina mnemotehnika u kojoj se smanjuje broj informacija koje treba zapamtiti, s ciljem da se dobije jedna lako pamtljiva cjelina. Rabi se za skraćivanje često korištenih riječi, naziva institucija, proizvoda, instrumenata, pojava itd. Skraćivanjem je automobil postao auto, a fakultet faks. Kada skraćenica nastaje od prvih slova riječi, ono što nastaje naziva se akronim: Personal computer je PC, a LASER je skraćenica za engleski izraz *Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation*.

Nećete vjerovati, ali obična engleska riječ FAMILY je zapravo akronim za rečenicu: *Father And Mother I Love You*.

Sirene Ivana i Ana

Daria i Veronika uče od Slavena

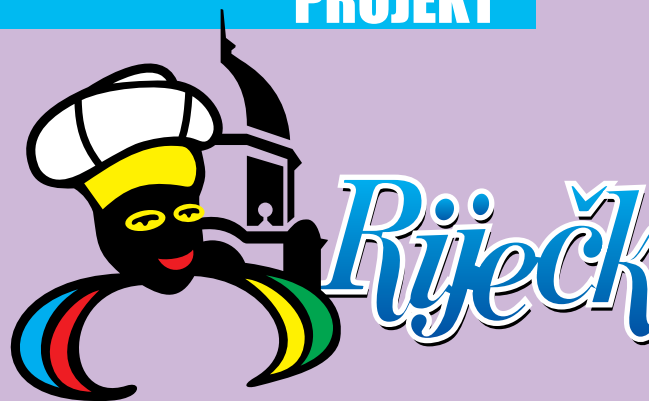

Ugodna vožnja u iščekivanju nastupa

Antonija maskira Nou

PROJEKT

TRAJANJE PROJEKTA:

1. listopada 2015. – 7. veljače 2016.

NAZIV GRUPE: Nevera iz Kvarnera

NAZIV MASKE: More, Dom i Mi

TEMA: more (asocijacija na morski svijet)

PLESNA KOREOGRAFIJA: Na morskom dnu
(glazba iz crtanog filma *Mala sirena*)

SUDIONICI: Učenički dom Kvarner (nositelj projekta), Učenički dom Split, Učenički dom Novi Zagreb, Učenički dom Dora Pejačević Zagreb, Učenički dom Maksimir, Učenički dom Varaždin, Dijaški dom Drava Maribor

ZANIMLJIVOSTI: prvi povijesni nastup učeničkih domova i prvi međunarodni projekt učeničkih domova na Riječkom karnevalu

AUTOR MASKI UČENIČKOG DOMA SPLIT:

Slaven Lagator, vanjski suradnik (bivši učenik našeg Doma i student slikarstva Umjetničke akademije u Splitu)

'Morski svijet' Učeničkog doma Split

i karneval

IZRADA MASKI: *Meduze* (Antonija Bebić, Sara Ćelić, Antonia Grbavac, Noa Grgić, Veronika Perišić), *Školjke* (Marija Bubalo, Josipa Franić), *Sirene* (Ana Berković, Ivana Bučević), *Brodovi* (Marina Anić, Klara Beljo, Daria Ćelić, Lara Đuzel, Antonio Fržop, Nera-Ana Latinac, Josip Sovulj, Magdalena Tutek, Toni Urlić, Mia Vukosav)

ODGAJATELJI - ASISTENTI: Tea Ora, Senad Čaplja, Branimir Jukić

PODRŠKA U SVAKOM POGLEDU: Željko Validžić, stručni suradnik - pedagog, Mladen Kamenjarin, ravnatelj

KOORDINATOR PROJEKTA: odgajateljica Željana Puizina

Projekt *Maškare* će biti predstavljen na otvaranju 41. Državne domijade početkom svibnja u Rovinju.

Antonija u svojoj meduzi

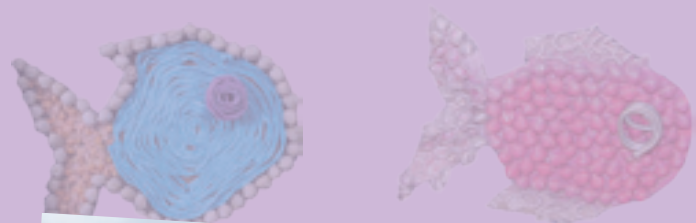
Karnevalska povorka na Korzu

Lara, Magdalena i Sara

Stiže 'Nevera iz Kvarnera'

Vesela atmosfera u Rijeci

ISKORISTIMO SLOBODNO VRIJEME!

Kao i u prošlim brojevima *Svjedoka*, u ovoj rubrici vam donosimo pregled sekcija slobodnih aktivnosti koje ove školske godine djeluju u Učeničkom domu Split. S obzirom na to da ih je veći broj, u ovom izdanju predstaviti ćemo samo nekoliko njih. Redakcija lista je odlučila da ovaj put to budu nove sekcije koje djeluju u Domu: badminton, aerobik i dramska sekcija.

ODGAJATELJI	SEKCIJE
Branka Todorić, prof.	LIKOVNA SEKCIJA (crtež, slika i skulptura)
Boris Bolanča, prof.	GLAZBENA SEKCIJA
Jelena Lukšić, prof.	KREATIVNA SEKCIJA (primijenjena umjetnost, instalacija i rukotvorina) i AEROBIK
Ivan Smoljić, dipl. uč.	NOVINARSKA SEKCIJA i KNJIŽNICA
Senad Čaplja, dipl. ing.	UČENIČKA ZADRUGA i KOŠARKA (m)
Branimir Jukić, prof.	PRIRODOSLOVNA SEKCIJA i STOLNI TENIS (m)
Goran Samardžić, prof.	INFORMATIČKA SEKCIJA i MALI NOGOMET
Željana Puizina, prof.	FOTOGRAFSKA SEKCIJA, KOŠARKA (m), BADMINTON (ž)
Jelena Voroncov Eterović, prof.	DRAMSKA SEKCIJA
Silvija Katavić, prof.	ŠAH (m,ž)
Deni Tudor, prof.	PLESNA SEKCIJA i STOLNI TENIS (ž)

UČENICI IMAJU GDJE 'DRAMITI'!

Bogatiji smo za još jednu sekciju - Dramsku. Dvojicu glumaca, Iliju i Senaida brojčano su nadjačale djevojke, kojih ima točno tri puta više. One su: Josipa, Marija, Mia, Ana, Klara M. i Klara D. Dakle, dečki su za sada u manjini, ali očekujemo veći odaziv sljedeće školske godine. U početku

Uvježbavanje uloga

Dramska kulisa

su naši mladi glumci i glumice bili pomalo tihi i sramežljivi, ali su se vremenom opustili i razmahali te su njihove izvedbe sve bolje i uvjerljivije. Probe se održavaju u večernjim satima u plesnoj dvorani. U pripremi za nastup na Regionalnoj domijadi je igrokaz pod nazivom: *Dom i ja DA!* Članovi sekcije uživaju u uvježbavanju uloga, dok je cijeli igrokaz osmislila i uprizorila voditeljica sekcije, odgajateljica Jelena Voroncov Eterović.

NAJPOPULARNIJI OBLIK GRUPNOG TRENINGA

Aerobik je zabavna, nemonotona i zanimljiva sportska aktivnost koja kombinira ritmičke aerobne vježbe s istezanjem i vježbama snage, dakle ima za cilj povećati snagu, elastičnost i kardiovaskularni kapacitet organizma.

Zanimljivo je da je aerobik, kao način održavanja spremnosti ljudstva, prvo počelo koristiti Ratno zrakoplovstvo SAD-a, a početkom 1980-ih ga je popularizirala glumica Jane Fonda.

Riječ je o grupnom sportu koji se izvodi uz glazbu u grupi od 5-15 sudionika i najčešće traje oko sat vremena. E pa tih sat vremena izdvajaju i naše učenice koje jednom tjedno marljivo vježbaju, uz nazočnost odgajateljice i trenerice Jelene Lukšić. Učenice ističu kako je vježbanje u grupi zabavno, a bilo bi još zabavnije kad bi im se pridružio i poneki pripadnik snažnijeg spola.

Vježba u formaciji cvijeta

Istezanje na loptama

UDARAMO LOPTICU STO NA SAT!

O pće poznata činjenica je ta da je nogomet najpopularniji sport kojem često tepaju da je najvažnija sporedna stvar na svijetu. Što mislite koji je drugi najpopularniji sport na svijetu, gledajući broj registriranih igrača? Na iznenađenje mnogih, riječ je o badmintonu.

U Hrvatskoj je malo poznat, ali je zato najpopularniji sport u Aziji s preko 220 milijuna registriranih igrača. Radi se o olimpijskom sportu, najbržem s reketom s obzirom na to da loptica kod najboljih profesionalaca, u početnoj fazi udarca, leti i preko 400 kilometara na sat, koji se prvi put pojavio na Igrama u Barceloni 1992. godine. Od tada je standardni član sportskog 'folklor' i jedan od najatraktivnijih događaja za vrijeme Olimpijskih igara.

Badminton - drugi najpopularniji sport na svijetu

Petra i Laura u igri parova

Badminton, kao i mnogi sportovi, ima svoje prednosti kada je zdravlje u pitanju. Mnogi ne znaju, ali badminton je jedan od sportova u kojem se koriste apsolutno sve mišićne skupine. Istovremeno je aeroban i zahtjeva određenu razinu fizičke pripremljenosti. Igranje na rekreativnoj razini u pravilu troši oko 400 kalorija na sat, a ukoliko je tempo igre viši, te iste kalorije se značajno više troše.

Brzina, atraktivnost, eksplozivnost, prijateljstvo, druženje, zabava, zdravlje... Sve to i još puno toga nudi drugi najpopularniji sport na svijetu. To su uvidjele i naše učenice koje, pod budnim okom odgajateljice Željane Puizina, vježbaju jednom tjedno u sportskoj dvorani na studentskom Kampusu.

Irena i Mia uvježbavaju udarce

PANOI OVE ŠKOLSKJE GODINE

KATJA BRAJKOVIĆ: PJEVAM OTKAD ZNAM ZA SEBE

U ovom broju predstavljamo vam voditeljicu božićne priredbe i pjevačicu u nastajanju Katju Brajković. Usprkos brojnim školskim obvezama, izdvojila je malo vremena da nam kaže nešto o sebi. Pročitajmo što je rekla našoj Novinarskoj redakciji.

1. Katja, znamo da pohađaš Zdravstvenu školu.

Što te privuklo da se upišeš?

Još kao dijete često sam se igrala medicinske sestre i to mi je bila najdraža dječja igra. S vremenom sam shvatila koliko je važan posao medicinske sestre, što je još više razvilo moju ljubav prema tom zvanju.

2. Čuli smo da si iz Metkovića pa nam reci po čemu je on poznat?

Najviše po ukusnim mandarinama koje obožavaju svi domaći, ali i po Maratonu lađa, po obližnjem muzeju stare Narone u Vidu. Naravno, od ove godine poznat je i po političaru Boži Petrovu.

3. Zašto si odabrala baš Split?

Mogla sam birati: Dubrovnik, Zagreb, Karlovac, Osijek ili Split. Dakle, Split nije bio jedini izbor, ali mi je od ponuđenih bio najljepši grad.

4. Jesi li se privikla na domski život?

Da, lako sam se privikla. U tome su mi pomogle moje cimerice iz 915, i „komšinice“ iz obližnjih soba. Naravno, tu su i pojedini dečki s 4. kata s kojima se družim.

5. Što ti se u domu sviđa, a što ti smeta?

Sviđa mi se ekipa, estetski izgled soba i zajedničkih prostorija u Domu, hrana. Premda se nađe onih koji mrmljaju na „spizu“, ja obožavam domski meni. Na kraju jela tanjuri mi uvijek budu prazni, a nerijetko i kruhom počišćeni. A što se tiče drugoga dijela pitanja, ne nalazim ništa što mi smeta.

6. Postala si poznata kao voditeljica domske priredbe i pjevačica u domskom sastavu. Kako je došlo do toga?

Do toga je došlo igrom slučaja. Prijateljica Ivana Bučević pozvala me je da se uključim u glazbenu sekciju i tako je sve počelo. Voditeljica sam postala tek kasnije na poziv odgajateljice Deni Tudor.

7. Zašto baš pjevanje i od kada pjevaš?

Zato što me to ispunjava. Pjevam otkad znam za sebe.

8. Imaš li još hobija osim pjevanja?

Naravno. U slobodno vrijeme pišem pjesme, crtam, igram košarku i obnašam ulogu glavne frizerke na katu.

Mikrofon i košarkaška lopta
- dvije ljubavi Katje Brajković

9. Kakve frizure ti idu „od ruke“?

Uglavnom pletenice i to izvrnute. Kažu mi da to odlično radim i zato mi često dolaze.

10. Pored svih ovih obveza, kako još stigneš igrati košarku?

Igram uglavnom kad sam u Metkoviću gdje sam aktivno trenirala pet godina.

11. Po čemu si još prepoznatljiva?

Uvijek sam pozitivna, imam veoma bujnu kosu s kojom mogu slobodno glumiti u reklamama za čokoladicu „Lion“, ali i po svom glasnom govoru zbog kojega sam dobila nadimak „drečava“.

12. Čuli smo kako si poznata kao osoba koja dijeli ljubavne savjete. Je li to istina?

Istina je. Dolaze mi prijateljice s raznoraznim problemima, a najčešće su to ljubavne brige. Smatraju me osobom od povjerenja koja zna saslušati i dati dobar savjet.

13. Lijepo od tebe. Imaš li kakav dobar savjet za čitatelje našega lista?

Budite svoji pred osobom koju volite, jer se nitko neće zaljubiti u ono što glumite da jeste, a zapravo niste. Bolje je da budete slabiji original sebe, nego lošija kopija drugih.

14. Koje su ti najvažnije želje u životu?

Želim raditi posao koji volim, zabavljati se i biti u društvu onih koji me vole zbog onog što jesam.

15. Kako bi na šaljiv način opisala svoj životni moto?

Svaki grmić ima svoga zeku ili u prijevodu: život je pun iznenađenja.

Katja, zahvaljujem ti na vremenu koje si nam posvetila. Želimo ti uspjeh u školi, hobijima i životu općenito. Vjerujemo da će ti biti prožet pozitivnim iznenađenjima.

U ime Novinarske sekcije razgovarala Žana Boras

Katja na streetball igralištu

Petra Kelava

ŽIVI ŽIVOT PUNIM PLUĆIMA

Nitko nije savršen, međutim to ne znači da trebate očajavati. Bol je dio života, no ne treba ga se bojati jer bez boli ne bismo znali što je sreća. Stvarni život ne sačinjavaju naši planovi, nego upravo ono što se protivi tim planovima, ono što se dogodi neočekivano, nepredvidivo. Vjerujte u samog sebe i bit ćete stabilniji i sretniji u životu. Trebate naučiti voljeti sebe, a tek tada ćete iskusiti istinsko zadovoljstvo.

Naš je život samo jedan treptaj oka te o nama ovisi što ćemo vidjeti oko sebe.

Kažu, a tako zapravo i jest, da živi dobivaju trnje dok mrtvi dobivaju ruže. Život je težak, ali ta težina ovisi o vama. Nudi vam štošta te postavlja mnoga pitanja, iskušenja i prepreke. Ali, znajte da uvijek poslije kiše dolazi sunce. Treba živjeti ispravno, u ravnoteži duha i tijela, a tek je to pravi život. Veselite

se životu, drugim ljudima, uživajte u svakom trenutku te u malim stvarima, jer jednom ćete se osvrnuti i shvatiti koliko su bile velike. Ako i naiđete na problem, ne posustajte. To neka vam bude snaga, a ne noga koja će vas šutnuti natrag.

Sto je ljudi, pa i sto čudi te neće svi razmišljati jednako. Život je da se živi, no trebate to i znati. Stoga, učinite nešto ludo što se nikada prije niste usuđivali. Jednom riječju: bacite se u akciju. Svaki sljedeći dan neka vam bude novi izazov i jedno novo iskustvo. Budite svoji i ne plašite se života više nego smrti. Greške? Pa one su dobra škola, ali samo ukoliko ih ne ponavljate. Iz njih učite. Sve to ostavite iza sebe i vjerujte, samo je sreća važna. Neka vam život bude pjesma, a vi njeni pjesnici. Samo se opustite i prepustite jer na vas čeka cijeli svijet. Dajte gasa, krenite u život i živite ga punim plućima. I upamtite: život je jedan, neka bude i vrijedan! Ne čekajte da bude kasno!

Ivan Batalić KAD NEKOGA VOLIŠ

Kad nekoga voliš,
imaš snagu tigra;
ljubav je pomalo
komplicirana igra.

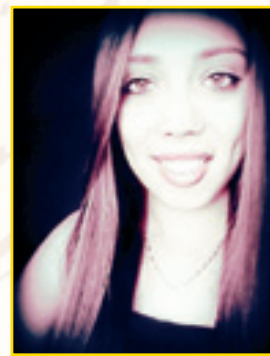
Pokaži je drugom,
Ljubav nemoj kriti.
Samo voli srcem
I nećeš suze liti.

Pruži joj slobode,
Ne pravi se važan.
Samo budi svoj,
Nemoj biti lažan.

Kad doživiš ljubav,
Srce ludo kuca,
Učini je nesretnom
Ona tada puca.

Nikada ne varaj,
ne gledaj druge.
To je prazan život,
Nesreće i tuge.

Ne gledaj sa strane,
ona je kraljica,
samo pravoj ljubavi
nebo je granica.

Petra Krilić STARAC

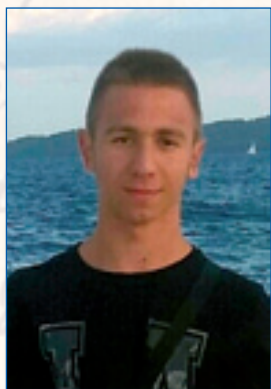
Gle,
tamo u tišini, sijedi starac
s lulom sjedi,
ruke mu bijahu izranjavane
od rada,
ali on želju za poslom
nikako da savlada.
Tvrdo glav bijaše taj starac,
al' ne imade nitko ljubavi kao on.
Dušu slomi sjećanje na dan
kada je napustio svoj dom.

TA ZVIJEZDA

Bacim zadnji pogled,
ali ne, to nije dosta.
Dok ono nestaje polako,
skrivajući se iza nekog mosta.
Došlo je vrijeme da jutro svane,
ali srcu nije dovoljno,
ono želi još tame.
Jer, uz tamu će doći
ono predivno svjetlo
što obasjava grad samo noći.

NEDOSTAJEŠ MI

Stih za stihom se piše,
Al' na svaki drugi pogled
gumicom se briše.
Nešto nije u redu,
u svakom kutu vidim
njezinu ruku blijedu.
Kao da svaki atom moga bića,
Želi da si tu, uz mene,
ali onda se svaki put nekako
iz snova prenem...
Jer znam da je nemoguće...
I nastavim sa životom...

Milan Buljan

„VREMENU SE TREBA PRILAGOĐAVATI... UMJETNIK JE ONAJ KOJI ZNA VLADATI SVIJETOM“ (Marin Držić)

Živimo u svijetu različitosti, mašte, slobode i individualnosti. Svaki čovjek je svijet za sebe, a svi ti svjetovi tvore ono što danas podrazumijevamo pod tim značenjem. Međutim, svaki čovjek mijenjajući svoj svijet, mijenja i sebe pa tako i okolinu. Bitno je znati da svaka promjena dolazi uz potporu drugih. Jedan čovjek, ma koliko utjecajan bio, ne može temeljem vlastitih želja puno učiniti. On može imati sjajnu ideju, ali nažalost imam osjećaj da današnji svijet nije toliko spreman na promjene. Danas se ni za što nema vremena, nema se vremena za saslušanje drugih, ali ima se vremena za mobitel, laptop, igre... Zapravo i pomažemo jedni drugima preko tih stvari. Tužno je da smo više virtualni, a sve manje stvarni. Danas je svatko svoj umjetnik, svi maštaju, svi žele i svi se nadaju. Da bi u svome naumu uspio potrebno je svoj život, svoje „ja“ upotrijebiti za pomoć nečijem „ti“. Uspiješ li usrećiti drugoga, uspiješ li obradovati tužnoga, zar onda nisi nakratko bio vladar njegovog osmijeha? Nisi li tada bio umjetnik koji je od tuge isklesao osmijeh, od boli sreću, od osjećaja usamljenosti osjećaj pripadnosti? Pod izrazom „umjetnik“ smatramo nekoga tko je učinio nešto vidljivo, koji je nešto isklesao, nacrtao, napisao, odsvirao, otpjevao... Stanimo malo. Nije li čovjek koji ne živi samo za svoj ego, nego i za drugoga, onaj koji zna da je njegovo famozno „ja“ jedno veliko ništa ako kraj sebe nema ono manje važno „ti“; zar taj čovjek nije umjetnik? Oh da, on je uistinu umjetnik dostojan svake pohvale. Ako si tu za drugoga, ako ćeš mu pomoći u teškim situacijama, ohrabriti ga kad je potrebno, tada je u njegovoj životnoj knjizi upisan i tvoj rukopis, u njegovim mislima kao pjesma odzvanja tvoj inspirativni govor, a njegov osmijeh slika je njegove duše. Život je umjetnost. To da se vremenu treba prilagođavati ne znači da ćemo raditi što i drugi, to bi značilo podrediti se, a razlika između „podrediti“ i „prilagoditi“ je ogromna. Primjerice, izašao

si vani s društvom koje pije, a ti sam nisi takve naravi. Znači li ako i ti počneš piti samo kako bi „upao u ekipu“, da si se prilagodio? NE! Ti si se podredio. Dao si nekome da upravlja tobom i time si ujedno izgubio svoje „ja“. Više nisi umjetnik... sada si postao kist kojim drugi slikaju. Vladati svijetom ne znači biti predsjednik ili premijer, ne znači biti ni poznat, vladati svijetom znači suočiti se sa stvarima onakve kakve jesu i pokušati ih riješiti što je bolje moguće. Uvijek se trudi biti bolji, trudi se da budeš dobar, teži svojim željama... sve se može ostvariti ako u to vjeruješ, ali ono što je od svega najvažnije je to da ostaneš čovjek. Kroz život ćeš se sve više „penjati“ i vremenom ćeš imati sve širi pogled na stvarnost, susrest ćeš se s mnogim ljudima. Prilagodi se svome napretku, posveti se težoj funkciji, ali nemoj se ničemu podrediti. Nemoj biti rob društva ili posla. Zapamti: PRILAGODI SE, ALI SE NE PODREDI!

Upravo ta poruka idealan je način kako da živiš u skladu s vremenom, a da i dalje vladaš svijetom, da vladaš sobom. Stvoren si da upravljaš životom, a ne da život upravlja tobom.

Marko Jerčić: Portret (linorez u boji)

Lara Duzel: Ritam slobode (olovka)

Žana Boras**BIRAJ: IGRAČKA ILI IGRAČ**

U životu imamo puno izbora, no vjerujem da je najbitniji upravo ovaj da izaberemo hoćemo li biti igrači ili igračke života. Ponekad smo poput lutki u kazališnoj predstavi pa slijepo slijedimo što nam drugi kažu, samim time im dopuštamo upravljanje koncima našeg života. Naravno da ne bismo to dopustili. Sad bih mogla klišejski rastezati temu u potrebi da zvučim dubokoumno, no to nije zabavno. U silnim pokušajima da budemo igrači, propadnemo gore od sna GNK Dinamo o europskom proljeću.

Svi nosimo jedinstvenost koju znamo ili ne znamo iskoristiti, možda pak biramo liniju manjeg otpora. Postavlja se pitanje: Kako znati jeste li igračka ili igrač? Pa, na primjer, ako mislite da su dizajni određene modne kreatorice zakon samo zato što njezine modne kreacije nosi Kim K., iako te haljine izgledaju kao da se dijete igralo bojama, žao mi je, propali ste jer ne daj Bože da imate svoje mišljenje. Za razliku od toga, igrači uzimaju stvari u svoje ruke, ne slažu se nužno u stavovima drugih te imaju određenu količinu poštovanja prema sebi. Ponekad i te igrače ubije režim vlastitog mozga pa postanu

egoisti svemirskih razmjera, toliki da dosade i vlastitoj majci. Drugi pak izađu kao pristojni igrači s puno uloženog truda. Biramo između mnogih stvari pa tako i stavova. Najveća pogreška koju možete uraditi je pratiti tuđi stav i ne pokušati uvjeriti se u drugačije, testirano na vlastitoj koži, oprez ostavlja dalekosežne posljedice. Tu očitavamo ulogu igrača ili igračke. Pasivnost prema svemu je jako loša te ako s njom ulazimo u izazov, predodređeni smo za propast. Aktiviranjem moždanih stanica imamo mnogo veću šansu, što je zaista zapanjujuće jer inače, po svojoj prirodi, ljudi pale mozak tek kada zaglave. To je surova realnost koju uvijek možemo promijeniti. Linija manjeg otpora je oduvijek bila zabavnija, zar ne? U naslovu vidimo veznik „ili“, i naravno, uvijek će postojati ljudi koji će izabrati upravo to „ili“, iako je ta fora propala prije izuma tiskarskog stroja, no što tu mogu. Kažem, odnosno pišem, što god je linija manjeg otpora uvijek zabavnija, naravno, to donosi veliku dozu sarkazma sa sobom, ali što mogu?

„Vi se meni smijete jer sam drugačiji, ja se vama smijem jer ste svi isti“ izjavio je još davno K. Cobain, i doista je tako. Svi sve više izgledamo poput slijepih miševa, nažalost.

KRATKA POVIJEST ŽELJEZNIČKOG PROMETA

Ako niste znali, Diolkos je bila 6 km duga željeznica koja je prevozila brodove preko Korintske prevlake u Grčkoj u 6. stoljeću prije Krista. Kolica što su ih gurali robovi išla su po žljebovima usječenima u vapnenače tračnice.

Dana 27. rujna 1825. George i Robert Stephenson otvorili su prvu putničku željeznicu na parni pogon od Stocktona do Darlingtona u Engleskoj. **Širina pruge** iznosila je 1432 m. To je, naime, ista širina između osovina koje spajaju dva kotača na konjskim teretnim kolima. To je postao standardni razmak između tračnica..

Dizelske lokomotive prave su električne lokomotive koje nose sa sobom vlastitu električnu centralu. Kotačima upravlja elektromotor, a električnom ga strujom opskrbljuje dizelski motor lokomotive.

Dizelski motor je 1892. projektirao Rudolf Diesel. Prvi veliki uspjeh postigao je *Leteći Hamburžanin*, koji je 1930-ih uspio prijeći udaljenost od Berlina do Hamburga brzinom od 125 km/h. Dizelske lokomotive su 1950-ih i 60-ih preuzele vlast od parnih lokomotiva.

Magnetski vlakovi se razvijaju u Japanu. Njima bi 513 km duga vožnja od Tokija do Osake trajala manje od 60 minuta.

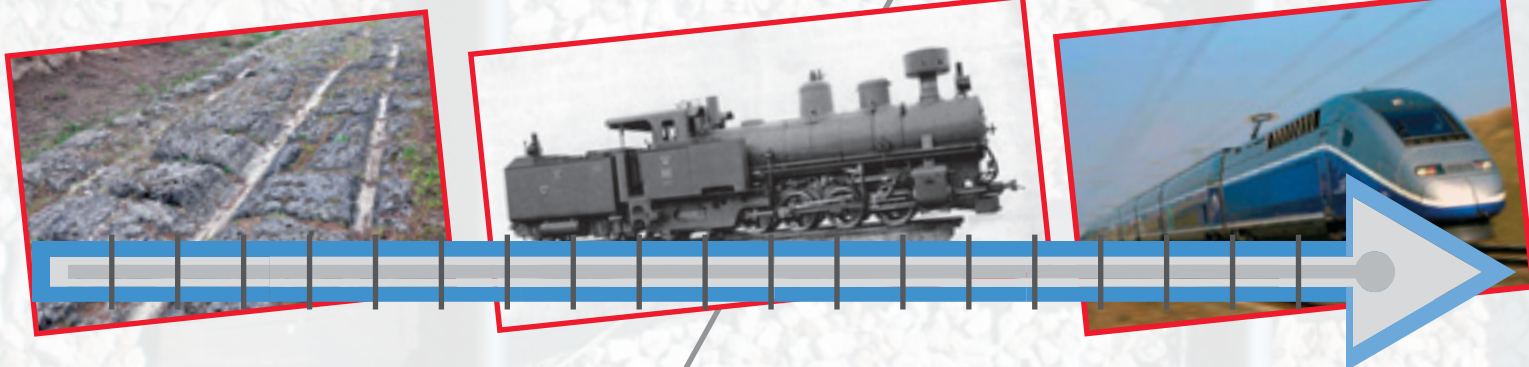
Najteži vlakovi koje je ikad povukla jedna lokomotiva bili su vlakovi od 250 vagona. Vozili su na željeznicama u SAD-u između 1914. i 1929. Težili su više od 15 000 tona.

Najbrža redovna linija superbrzim vlakom jest na relaciji Hiroshima – Kokura u Japanu. Njime se 192 km prijeđe za 44 minute, s prosječnom brzinom od 261,8 km/h.

Najveću brzinu vlaka (515,3 km/h) postigao je TGV između Courtalaina i Torsa u Francuskoj 18. svibnja 1990.

Najdulji putnički vlak bio je dug 1732 metra i imao je 70 vagona, a vozio je 1991. u Belgiji.

TGV vlakovi na relaciji Lille – Roissy u Francuskoj prijeđu udaljenost od 203 kilometra za 48 minuta, s prosječnom brzinom od 254,3 km/h.

Stanovao Huso na prvom katu, a Mujo na petom.
Svako jutro Huso je zvao Muju s balkona:

– Mujo, Mujo, hajd' dođi na kavu.

Stanarima to dosadilo slušati svaki dan. Dogovore se i uvedu im telefon. Sljedećeg jutra iziđe Huso na balkon i zove:

– Mujo, Mujo, hajd' dođi na telefon, sad ću te zvati.

Jedna kornjača pita drugu:

- Zašto si danas došla bez oklopa?
- Zato jer sam pobjegla od kuće.

Došao čovjek kod doktora i doktorica mu kaže:

- Žao mi je, dobili ste trovanje alkoholom!
- Uh da mi je samo znati tko mi je stavio otrov u alkohol!

Nakon što je više od jednog sata isprobavala cipele, žena se na posljetku obrati prodavačici:

– Imate li isti ovaj broj, ali malo veće?

Pita sudac pljačkaša:

– Zašto ste opljačkali banku?

Pljačkaš se opravdava:

– Ona je prva počela.

Pita Haso Husu:

- Jesi l' ba proš' vozački?
- Ne znam jarane, članovi komisije su još u bolnici.

Ulazi seljak u prepun gradski autobus kad jedna gospođa nagazi ga štiklom i poče se izvinjavati:

- Oprostite molim vas nije bilo namjerno!
- Ma nemojte se brinuti gospođo, mi seljaci smo navikli da nas gazi stoka!

Razgovaraju dva srednjoškolca o ljubavnim vezama i prekidima:

- Joj baš mi je žao Kineza – prvi će.
- Zašto?
- Kad nekog ostavi cura, svaka druga ga podsjeća na nju.

Kupio lik iPhone 6, stavio ga u džep i kad je sjeo čulo se: krc...krc... A on će:

– Jooj, daj Bože da je kičma.

U jednom kvizu Mujo odgovara na pitanje za milijun eura. Pitanje glasi: Koja ptica ne pravi gnijezdo?

Ponuđeni su sljedeći odgovori:

A : Vrabac.

B : Lasta

C : Kukavica.

Razmišlja Mujo i na kraju zatraži pomoć prijatelja. Pozove on Mujinog jarana Hasu, a on poslije kraćeg razmišljanja kaže:

– Kukavica! Mujo poslušaj i osvoji milijun.

Sutradan Mujo odvede Hasu u najskuplji restoran da ga počasti. Kad su sjeli upita:

– Haso, bolan, kako si znao, da je baš kukavica ptica koja ne pravi gnijezdo?

A Haso će:

– Pa kako ne bi znao. Kontam šta će joj gnijezdo kad živi u satu!

Razgovaraju dvojica poznanika:

– Kako se ti snalaziš sa stranim jezicima?

– Odlično. Svi su mi strani osim hrvatskoga.

Ulazi informatičar u crkvu i pita svećenika:

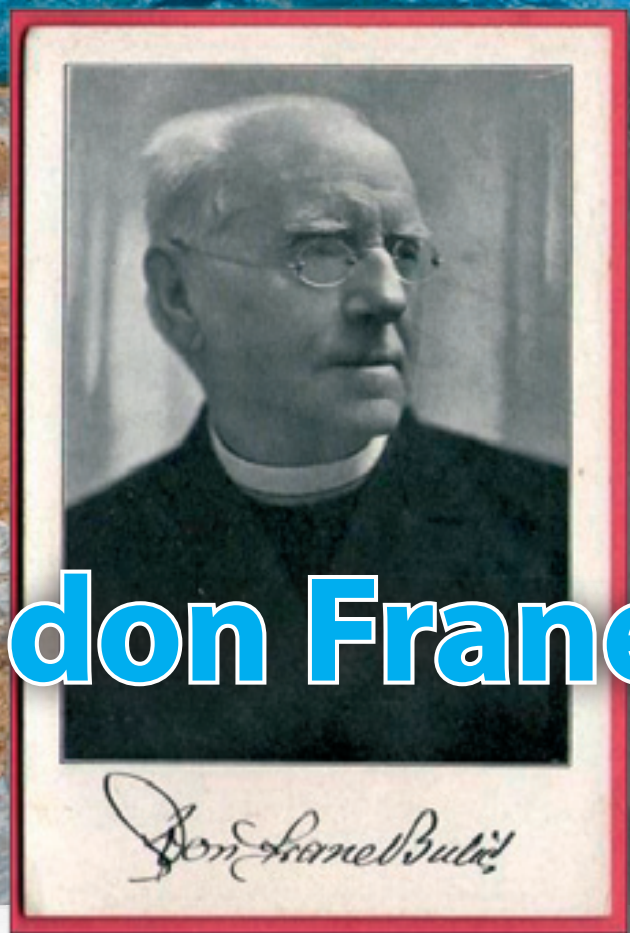
– Ima li ovdje Wi-Fi?

Svećenik zakoluta očima i kaže:

– Bože pomози.

Informatičar će na to:

– Je l' to korisničko ime ili lozinka?

don Frane Bulić

Ostaci antičkog grada Salone

„Iz kamena povijest, a iz povijesti svijest“ - govorio je don Frane Bulić poznat kao otac hrvatske arheologije.

Rođen je u Vranjicu pokraj Splita. Po završetku gimnazije u Splitu, upisuje teologiju u Zadru, a potom se zaređuje za svećenika. Nakon toga odlazi u Beč gdje studira klasičnu filologiju, slavistiku i arheologiju. Zbog stručnosti i izrazitog interesa za arheologiju, povjerena mu je i dužnost konzervatora za očuvanje kulturno-povijesnih starina na području Dalmacije. Godine 1883. postaje ravnatelj Splitske gimnazije, zatim i Arheološkoga muzeja. Osim toga, urednik je vijesnika za arheologiju i dalmatinsku povijest „Bulletino di archeologia e storia Dalmata“. Biran je za zastupnika u Dalmatinskom saboru i u Carevinsko vijeće u Beču.

Svojim brojnim otkrićima dao je izvanredan doprinos upoznavanju ranokršćanske i starohrvatske povijesti na području Dalmacije. Vodio je arheološka iskapanja na mnogim mjestima, osobito u Solinu (Salona). Otkrio je baziliku u Manastirinama u kojoj su bili pokopani Venancije i Dujam, mučenici iz Dioklecijanova doba.

Godine 1891. otkrio je u Rižinicama kraj Solina kameni ulomak s natpisom kneza Trpimira. Glasoviti sarkofag kraljice Jelene iz 976. otkrio je 1898. godine. Uspio je sastaviti krhotine natpisa i odgonetnuti tekst koji po-

vjesničari smatraju jednim od najznačajnijih dokumenata hrvatske srednjovjekovne povijesti jer sadrži podatke o rodoslovu hrvatskih kraljeva. Tijekom istraživanja na Gospinom otoku u Solinu, Bulić je otkrio i temelje crkve sv. Marije i crkve sv. Stjepana, u kojoj su bili pokopani članovi hrvatskih vladarskih obitelji.

Osim svog istraživačkog rada bavio se i pisanjem. Njegov životni opus čine brojne knjige, studije i članci. Pridonio je i održavanju Prvog svjetskog kongresa kršćanske arheologije u Splitu i Solinu 1894. godine. Bio je istaknuti član domaćih i svjetskih akademija te arheoloških društava. Za svoj znanstveno-istraživački rad više puta je odlikovan.

Umro je 1934. godine, a sahranjen je u sarkofag na Manastirinama koji je sam dao izgraditi. Na njemu, na latinskom jeziku, stoji natpis koji u prijevodu znači: Ovdje počiva Frane Bulić, grešnik i nedostojan svećenik, čuvajući časne pragove svetih salonitanskih mučenika.

Njegovo ime nosi Nadbiskupijska klasična gimnazija u Splitu, ali i ulice mnogih gradova diljem Hrvatske.

Prilog pripremio Josip Ivica